

20 anys fent xarxa pels drets socials

▷ Índex

Introducció	3
Resum 2023	4
Dades rellevants	7
Eixos estratègics	8
Àmbits de treball	10
ECAS per dins	22
Els comptes clars	24
Qui som	26
Reptes de futur	30

20 anys sumant per la justícia social

Xavier Puig,
president d'ECAS

El passat 2023, a ECAS hem fet 20 anys. Des dels inicis, ECAS va ser una llavor plantada i regada a moltes mans: les de totes les entitats que li van donar impuls amb la voluntat de disposar d'un espai d'intercanvi, de coordinació i de diàleg, entre elles i també amb les administracions i els altres agents socials. Des de la nostra concepció, som una entitat d'entitats, un espai coral conreat dia a dia per milers de persones i centenars d'organitzacions que treballem conjuntament per donar resposta a les necessitats de col·lectius en situació de vulnerabilitat o risc d'exclusió social. Sabem de què parlem: coneixem la realitat de primera mà i estem a tot el territori distribuïdes com arrels, interconnectades i connectades. Trepitgem els carrers i mirem als ulls. I ens uneix una motivació comú: promoure els drets socials i aconseguir la igualtat d'oportunitats per a tota la població.

Hem denunciat les conseqüències de la Gran Recessió econòmica del 2008, alertant que la crisi abocava a la pobresa a persones amb feina, un fet fins aleshores insòlit. El 2020 ens vam posicionar reclamant l'augment d'ajuts socials durant la crisi de la covid-19. I entre 2021 i 2023 hem constatat un panorama d'empitjorament social progressiu, un creixement de les desigualtats socials alarmant que ha fet que centrem els nostres esforços de manera prioritària en quatre àmbits: el sistema de garantia d'ingressos, l'habitatge, l'inserció sociolaboral i, per últim, la defensa de les polítiques públiques com a eines imprescindibles de cohesió social.

Durant l'any 2023, hem constatat com l'habitatge és un factor generador de pobresa i exclusió. Més d'un milió de persones viuen en habitatges insegurs o inadequats, fet que dificulta enormement poder empadronar-se en alguns municipis de Catalunya. El padró és la porta d'accés als drets bàsics, per tant, quedar fora del tràmit impedeix l'accés a la salut o l'educació, entre altres drets. També hem observat com el percentatge de persones en situació de pobresa ha augmentat malgrat tenir una feina. Aquests factors interrelacionats estan generant la tempesta perfecta, que fa que cada vegada hi hagi més persones en situació o risc de vulnerabilitat.

Per tot plegat, la incidència és la nostra columna vertebral. ECAS uneix forces entre totes les entitats per analitzar la realitat sobre la qual actuem, fer propostes polítiques, participar als espais de debat social. Aportem reflexió i, alhora, mesures concretes. La incidència, de la mà de la utilitat i la representativitat (els tres eixos estratègics de la federació), s'han vist plasmats aquest 2023 de manera nítida en el programa Next Diversitat, a través del qual 34 entitats sòcies, sota el paraigua d'ECAS i en aliança amb PIMEC, han acompanyat persones en situacions de vulnerabilitat social i petites empreses per avançar en la inclusió de la diversitat. I, per descomptat, hem donat impuls a la sensibilització pública amb accions potents com l'exposició itinerant «La llar de les absències», dissenyada per comprendre les desigualtats socials a partir d'una immersió física i participativa.

L'any 2023 ens hem felicitat pel camí recorregut. Cada vegada som més entitats i sumem més forces. El panorama no permet que defallim. Les entitats catalanes d'acció social continuem lluitant per reduir les desigualtats socials, promovent i enfortint les nostres capacitats i aglutinant un sector incansable per aconseguir una societat més justa i equitativa.

▷ Resum 2023

L'any 2023 constatem un creixement sostingut de les desigualtats i de la vulneració de certs drets socials, així com una preocupant tendència cap a discursos d'odi. Per tot plegat:

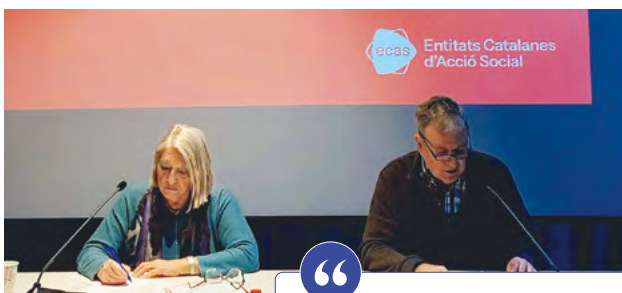
20 anys

Dediquem el nostre **20è aniversari** a reflexionar sobre l'exclusió social i la creixent desigualtat en una jornada on **hi participen prop de 90 entitats**. Com a convidat especial, comptem amb l'escriptor i activista Darren McGarvey.

Exposició immersiva

En el marc dels 20 anys, inaugurarem l'**exposició immersiva «La llar de les absències»**, que mostra la realitat de les famílies que viuen en situació de pobresa a partir de les dades dels informes INSOCAT.

Informe INSOCAT

Publiquem el nostre **informe** emblemàtic, l'INSOCAT número 16, que analitza què falla al **sistema de garantia d'ingressos** i fa **propostes de millora** per reduir les desigualtats.

Les mancances i debilitats d'aquesta xarxa de protecció, formada per nombroses prestacions i mecanismes gestionats per diferents administracions, fa que existeixin grans buits per on s'escolen sectors de població que queden descoberts, especialment les persones joves, les dones, la infància i la població migrada.

Teresa Crespo, membre de la Vocalia de Pobresa d'ECAS

Campanya pel dret al padró

Llancem una **campanya** en aliança amb altres entitats i plataformes per denunciar que almenys una trentena de municipis a Catalunya vulneren el **dret al padró**. El padró és un dret de la ciutadania i una obligació dels municipis, i és la porta d'accés a drets bàsics com l'educació, la salut i els serveis socials.

“

Hi ha persones que no poden aportar un títol acreditatiu del lloc on resideixen perquè viuen en habitacions rellogades, al carrer, ocupant o en habitatges insegurs

Laia Costa, responsable d'incidència de FICAT

Eleccions

Ens impliquem a les dues **convocatòries d'eleccions** (estatals i municipals):

Eleccions municipals: **demanem** el compliment dels **drets bàsics**, com el dret al padró, perquè tothom pugui tenir una vida digna i combatre els discursos d'odi.

Eleccions estatals (al Congrés dels Diputats): fem una **crida** a la **responsabilitat** i a la participació per aturar les forces d'ultradreta.

“

Les llars amb adults (amb i sense infants) no aconsegueixen sortir de la pobresa a causa de la feblesa i la fragmentació dels sistemes de garantia d'ingressos mínims

Manuel Aguilar, autor de la recerca en què es basa l'informe INSOCAT 16

Ocupació i formació

Fem **incidència** per afavorir la inclusió social i impulsem programes per a **la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió**. Coordinem aquests projectes de cooperació pública-social en aliança —amb PIMEC o FEICAT i Creu Roja a través de la Generalitat de Catalunya o l'Ajuntament de Barcelona—, i assegurem la coordinació en xarxa de totes les entitats sòcies que hi participen. També impulsem formacions i jornades dirigides a les entitats sòcies d'ECAS i al sector en general sobre acció social i els seus àmbits d'intervenció.

Ocupació

Programa Next Diversitat i Empresa

Té l'objectiu d'incorporar o millorar la gestió de la diversitat a l'empresa i acompanyar col·lectius en situació de vulnerabilitat en el seu camí cap a l'ocupació.

Làbora

Treballa per fomentar l'ocupació i apropa les persones en situació de vulnerabilitat al mercat laboral. El projecte facilita que empreses i entitats tinguin accés a una borsa de candidatures on trobar la persona que millor s'ajusta a les seves necessitats de contractació. L'orientació, la formació i l'acompanyament que es fan de cada persona són la garantia del seu èxit.

«Des de les empreses valorem molt positivament que se'ns hagi facilitat el contacte amb organitzacions que treballen amb persones en situació vulnerable que estan en recerca activa de feina. És una oportunitat d'adquirir un compromís intern de mantenir la política de diversitat ara i en el futur». **Eva Hernampérez**, directora general d'Anudal Industrial S.L.

Formació

Organitzem **jornades obertes** a les entitats i a la ciutadania:

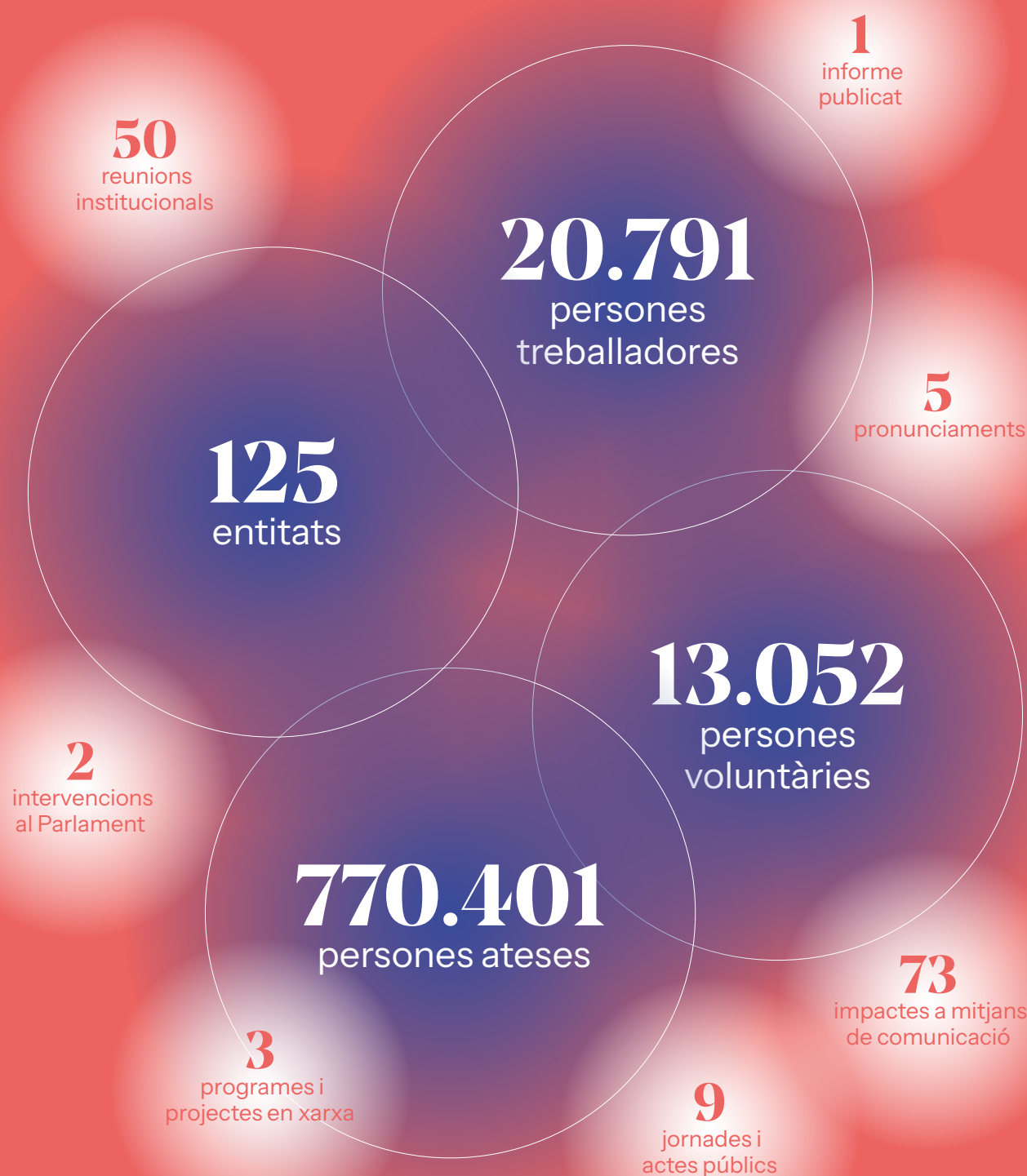
- Portem l'agenda social a debat amb els partits catalans
- Impulsem la VI Jornada d'Acció Social de Girona
- Promovem una jornada sobre comunicació anties-tigma

Oferim **formació contínua** a les entitats i a la societat:

- Obrim un cicle de formacions sobre la Renda Bàsica Universal (RBU)

▷ Dades rellevants

ELS NÚMEROS DESTACATS DE 2023

Missió

Enfortim les competències i les oportunitats de les entitats d'acció social per generar sinergies que ajudin a la **transformació social**. Llitem contra les desigualtats i volem ser un referent en les polítiques socials a Catalunya.

Visió

Utilitat

ECAS vol ser una peça clau en la **generació de sinergies** entre les diferents entitats d'acció social. També pretén facilitar recursos per a les associades, afegint valor a la seva activitat.

Representativitat

ECAS aglutina i defensa els interessos de les entitats d'acció social a partir del **treball en xarxa i comunitari**. Així mateix, connecta les entitats del sector i fa d'altaveu per construir una societat més justa i cohesionada.

Incidència

ECAS vol ser un **interlocutor vàlid i efectiu**, tant per a la societat com per a l'Administració pública, fent propostes i generant discurs amb l'objectiu d'aconseguir una **societat més justa i equitativa**.

Valors

Confiança

Establim **relacions transparents** dins de l'entitat i creem sinergies amb les organitzacions del sector per generar espais de treball segurs.

Participació

Assegurem el **respecte a la diversitat**, mantenint la capacitat crítica i la recerca del consens a l'hora de prendre part.

Coherència

Garantim en tot moment la **correspondència entre la missió d'ECAS i la seva pràctica**.

Corresponsabilitat

Col·laborem conjuntament amb les entitats per **construir una societat més justa i compromesa**.

Hem fet 20 anys!

2023

2021

2022

Elaborem el diagnòstic sobre la **inclusió de la perspectiva intercultural** a les entitats d'acció social

Coordinem el programa **Next Diversitat i Empresa**

2019

2017

Reclamem **garantir el dret al padró** a tots els municipis de Catalunya

Demanem més **presència dels temes socials** en la campanya electoral

2014

2015

Engeguem el programa **Làbora**, un projecte de **foment de l'ocupació** liderat per l'Ajuntament de Barcelona

Instem el Parlament a aprovar amb urgència mesures que assegurin uns **mínims vitals per a tothom**

2012

2010

Publiquem el **primer número dels informes de referència INSOCAT** (Indicadors Socials a Catalunya)

Rebem el **Premi Acció Social Tercer Sector 2010**

2002

2009

Neix Entitats Catalanes l'Acció Social (ECAS)

InfoJobs acosta les Entitats Catalanes d'Acció Social a **un milió d'usuaris**

◊ Àmbits de treball

Des d'ECAS treballem amb les entitats que formem part de la federació en diferents àmbits estratègics per a la transformació social.

Pobresa

- Coordina l'informe INSOCAT 16
- Proposa millores de l'RGC i l'IMV
- Impulsa formacions sobre la Renda Bàsica Universal
- Segueix la creació de l'exposició immersiva «La llar de les absències»

Penitenciari i execució penal

- Facilita la interlocució amb el Departament de Justícia per promoure una cartera de serveis en l'àmbit de la justícia.
- Promou la reflexió sobre l'estigma social relacionat amb les persones en règim penitenciari.

VIH/sida i exclusió social

- Assegura la concertació social dels serveis residencials dirigits a col·lectius amb VIH/sida en risc d'exclusió social.

Ètica

- Genera una metodologia de treball per orientar la presa de decisions des del compliment del codi ètic de l'entitat.

Interculturalitat

- Imparteix formacions per a funcionaris públics sobre la Llei d'igualtat de tracte i no-discriminació de la mà de la l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació.

Famílies

- Analitza el conjunt de serveis i programes orientats a famílies que impulsen les entitats socials.
- Defineix els serveis que haurien d'estar inclosos a la cartera de serveis socials.

Governança

- Actualitza del model de governança d'ECAS amb canvis en el funcionament de la junta directiva, avançant cap a un model de govern més col·legiat i plural.

Internacional

- Manté la vicepresidència a ESAN (European Social Action Network), des d'on se segueixen enfortint la xarxa i el rol de les entitats en l'àmbit europeu.

Territorial (Lleida, Girona)

- La comissió de Lleida ha organitzat la jornada Geometries de l'Exclusió Social amb la participació d'actors clau com la Universitat i l'Ajuntament de Lleida i les delegacions territorials dels col·legis professionals.
- La comissió de Girona ha impulsat la VI Jornada d'Acció Social sobre precarietat en el treball, en aliança amb la Universitat de Girona, i ha elaborat un decàleg de propostes per a les eleccions municipals.

Durant el 2023 hem treballat en quatre àmbits destacats.

Sistema de garantia d'ingressos

«Demanam un mecanisme d'accés unificat de tipus finestra única, especialitzat en la informació i la tramitació del conjunt de prestacions assistencials, independentment de quina administració les gestioni i les pagui, així com avançar cap a la creació d'una agència integrada que eviti que cada administració faci la feina per separat i duplicada».

Teresa Crespo, membre de la Vocalia de Pobresa d'ECAS

Habitatge i dret a l'empadronament

«Un procés que hauria de ser senzill acaba necessitant d'acompanyament per les traves que suposa. A Serveis Socials demanen el padró, però si no estàs empadronat, no hi pots accedir. És un peix que es mossega la cua».

Maria Soler, cap de l'Àrea d'Acollida d'Arrels Sant Ignasi, entitat membre de la Comissió Territorial d'ECAS a Lleida

Defensa dels drets socials a les eleccions

«Cal prendre partit, votar i actuar perquè els discursos d'odi no guanyin terreny i tinguin la mínima presència pública, així com alçar la veu davant qualsevol actitud discriminatòria o excloent i ser proactius per preservar els valors democràtics, els drets humans i l'estat del benestar».

Rosa Balaguer, vocal d'Incidència de la junta directiva d'ECAS

Inserció sociolaboral

«El programa va molt més enllà de la cerca laboral. És com una família. Ens ofereixen suport, fins i tot emocional; treballem les nostres fortaleses i ens ajuden a desfer-nos de les inseguretats. La seva tasca és el que ens ha conduït cap al nostre èxit a l'hora de trobar feina».

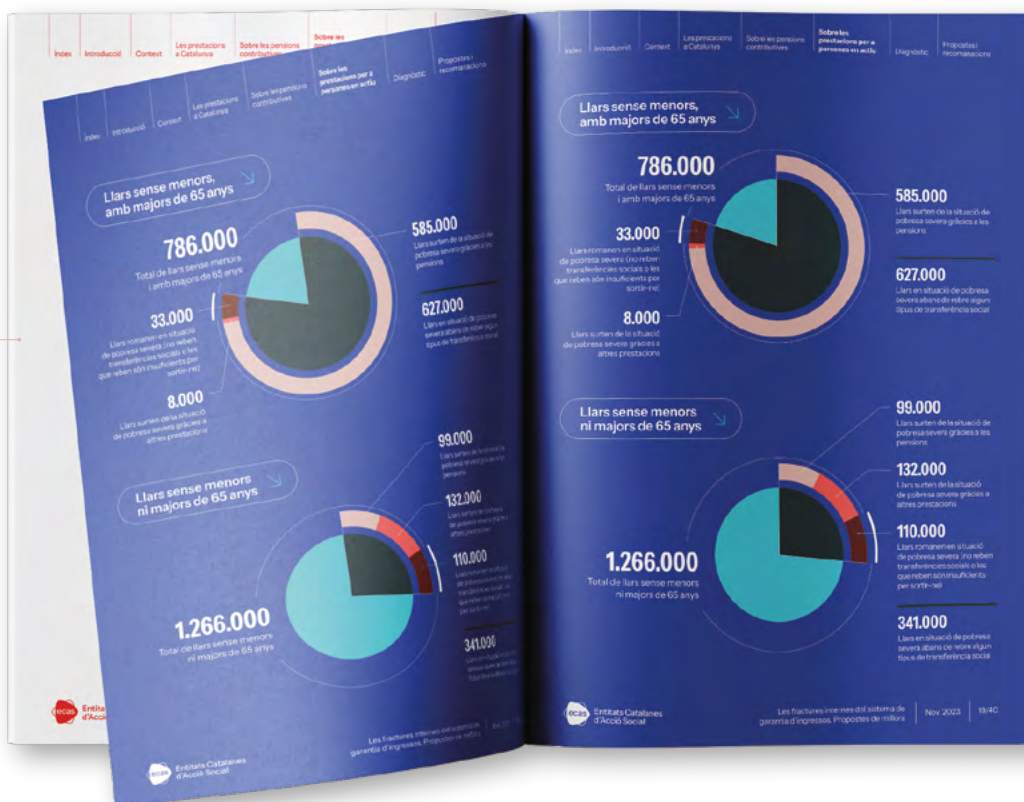
Layla Silva Dos Santos, usuària del programa Next Diversitat i Empresa

Sistema de garantia d'ingressos

El que hauria de ser un paraigües sota el qual aixoplugar-se ha esdevingut, en certa manera, un sostre foradat. Els mecanismes per assegurar uns ingressos mínims a la població en situació més vulnerable estan fallant. O, més aviat, falla l'engranatge. Davant d'un sistema de protecció ineficaç, que no aconsegueix fer sortir de la pobresa severa una part important de les llars catalanes, **des d'ECAS proposem millores que garanteixin els drets socials**, començant per la **simplificació i la modernització** de l'actual sistema de prestacions. També defensem una Renda Bàsica Universal que vagi de la mà de polítiques redistribuïdores i d'una fiscalitat justa.

Fem una anàlisi en profunditat i plantegem mesures concretes per tendir cap a un sistema que s'adeqüi millor a les diferents realitats i col·lectius.

Un 60 % de les llars en pobresa severa a Catalunya queden fora de la cobertura de les prestacions socials. És només una de les dades que evidencien la necessitat d'adequar el sistema a la realitat actual.

Doble pàgina amb infografies de la publicació INSOCAT 16: «Les fractures internes del sistema de garantia d'ingressos»

Acció destacada

PUBLIQUEM L'INFORME INSOCAT 16: «LES FRACTURES INTERNES DEL SISTEMA DE GARANTIA D'INGRESSOS»

L'any 2023 dediquem el nostre informe emblemàtic, l'INSOCAT, a fer una anàlisi rigorosa que serveixi perquè els **actors polítics i socials prenguin decisions** que donin un tomb a l'actual sistema de prestacions. Manuel Aguilar ha estat l'autor de la recerca en la que s'ha basat l'informe.

- Afavorim que a la Comissió de Govern de Renda Garantida de Ciutadania (RGC) **s'hagin introduït millores en la prestació**, com la compatibilitat de l'RGC amb la incorporació al mercat laboral durant dos anys i la compatibilitat amb els ajuts a l'habitatge.
- Insistim perquè la Generalitat i el Govern central acordin el **traspàs de la gestió de l'Ingrés Mínim Vital (IMV)** a la Generalitat.

“

Les xifres ens mostren que, tot i l'increment de les quanties d'aquestes dues prestacions en els darrers anys, són encara instruments que queden lluny de fer sortir de la pobresa severa una gran majoria de llars.

Manuel Aguilar, autor del treball de recerca de l'informe INSOCAT 16

Treballem al Parlament de Catalunya per contribuir a la reforma de la Llei de la Renda Garantida de Ciutadania (RGC). El nostre objectiu és que sigui una prestació menys condicionada, que avanci cap a la **universalitat i la individualitat**, és a dir, que vagi més enllà de les millores que fins al moment ha introduït el Govern. La reforma ha quedat aturada temporalment per la nova convocatòria d'eleccions.

I també...

Habitatge i dret a l'empadronament

L'habitatge s'ha convertit en un dels principals factors d'empobriment i exclusió per a una part de la població cada vegada més àmplia. A Catalunya, més d'un milió de persones pateix exclusió residencial, ja sigui perquè no pot pagar els elevats costos relacionats amb l'habitatge o per les garanties que es demanen, com tenir permís de residència o un contracte laboral.

Les dificultats d'accés a un habitatge digne i les múltiples situacions d'infrahabitatge suposen, a més, un obstacle per a l'empadronament en nombrosos municipis, posant en risc així l'accés a altres drets bàsics com la salut, l'educació, els serveis socials o el procés de regularització administrativa de les persones nouvingudes. El padró, que és un dret i una obligació tant per a les persones com per als ajuntaments, es vulnera arreu del territori i agreuja la situació de vulnerabilitat de milers de ciutadans i ciutadanes.

Davant d'aquesta realitat, les entitats socials exigim el compliment de la llei i instem tots els ajuntaments de Catalunya a aplicar de manera garantista la normativa vigent perquè el padró reflecteixi la població real dels municipis i asseguri l'accés de tothom als seus drets fonamentals. Alhora, reclamem més inversió pública en polítiques per garantir el dret a l'habitatge i als subministraments com a condició indispensable per a una vida digna.

Tota la feina que es fa en aquest àmbit es vehicula a través del Grup de Treball d'Habitatge d'ECAS.

Acció destacada

VALORACIÓ PÚBLICA DE LA LLEI ESTATAL D'HABITATGE

Celebrem l'aprovació de la primera Llei d'habitatge d'àmbit estatal com a marc regulador que posa en primer pla la funció social de l'habitatge, amb voluntat d'**incidir en els preus dels lloguers i de protegir la ciutadania davant els riscos de pèrdua de l'habitatge**. Denunciem, però, les esclotxes de la llei que **poden dificultar la seva plena aplicació arreu del territori** i permetre pujades de lloguer, i plantejem propostes de millora com regular el lloguer turístic o de temporada, oferir alternatives habitacionals en casos de desnonament i ampliar el parc d'habitatge públic destinat a lloguer social.

Viure en un habitatge insegur, del qual et poden fer fora en qualsevol moment i sobre el que no pots disposar de cap títol acreditatiu, genera por i inestabilitat extrema. Viure en un habitatge inadequat, insalubre o en condicions d'amuntegament, vulnera de manera flagrant el dret a un habitatge digne que tenim totes les persones.

“

Requisits que no es poden complir, com ara disposar d'un contracte per optar als ajuts per al lloguer d'habitacions, és fer lleis i normes allunyades de la realitat.

Sonia Lacalle, de Càritas Barcelona

Acció destacada

IMPULSEM LA CAMPANYA PEL DRET AL PADRÓ

Les entitats i moviments socials ECAS, FICAT, la Coordinadora Obrim Fronteres, el Fòrum de Síndics Locals, la CONFAVC, Lafede.cat i MUET, coincidint amb la campanya de les eleccions municipals del mes de maig, denunciem que almenys una trentena de municipis a Catalunya vulneren el dret al padró, i **reclamem a tots els ajuntaments complir amb la normativa d'empadronament i aplicar polítiques públiques d'accés a l'habitatge**, principal escull que dificulta el dret al padró.

- Amb la campanya aconseguim ressò mediàtic i polític, a més de fer reaccionar alguns ajuntaments i al Govern de la Generalitat, que ens convoca a una reunió per posar en comú informació i coordinar línies de treball.

El padró actua com a porta d'accés a drets socials com l'educació o la salut, i no fer-lo efectiu aboca a l'exclusió i a la vulnerabilitat.

“

Tots els ajuntaments han de complir la normativa i empadronar totes les persones al municipi on resideixen i allà on sol·liciten empadronar-se, independentment de si és el seu domicili real o fictici, a efectes de l'exercici de tots els seus drets i de la seva integració social.

Laia Costa, responsable d'Incidència de FICAT

Participem activament en la definició del marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme impulsat pel Govern de la Generalitat.

- Compareixem **al Parlament de Catalunya en relació a la proposició de llei de mesures transitòries i urgents per fer front i erradicar el sensellarisme**, fruit del treball de les entitats sòcies d'ECAS ASSÍS Centre d'Acollida, Arrels Fundació i Sant Joan de Déu Serveis Socials, juntament amb Càritas Catalunya i la Comunitat de Sant'Egidio i en aliança amb el món acadèmic. L'anterior vicepresidenta d'ECAS, Amparo Porcel, fa aportacions en ponència a la Comissió de Drets Socials junt amb l'Associació VINCLE i Suara Cooperativa.
- Defensem la **necessitat d'aprovar la llei de sensellarisme per definir els drets de les persones sense llar** i desplegar accions concretes per erradicar aquestes situacions.

I també...

Insistim en la demanda als **ajuntaments** perquè inverteixin en mesures **com ara ampliar el parc públic d'habitatge, rehabilitar i llogar els pisos buits** o reforçar les mesures d'emergència local, entre altres, per protegir especialment els col·lectius en situació de més vulnerabilitat.

Defensa dels drets socials a les eleccions

El 2023 ha estat un any d'eleccions municipals i generals, una conjuntura propícia per visibilitzar amb més força la necessitat de millora de les polítiques públiques que plantegem les entitats socials. ECAS convida els partits polítics a participar en dos debats per fer incidència sobre els aspectes més vinculats a l'àmbit social. Les preguntes i propostes se centren en la lluita contra la pobresa i les desigualtats, l'habitatge, l'ocupació i el treball digne, el sistema de garantia d'ingressos i les persones migrades. En un context cada vegada més polaritzat, reivindicuem la reflexió i la proactivitat en la construcció d'una societat justa, inclusiva i cohesionada.

L'afebliment dels drets i l'agreujament de la precarietat generen un clima d'insatisfacció i malestar que esdevé caldo de cultiu per a discursos d'odi basats en una suposada competició pels recursos. La instrumentalització per part de determinades forces polítiques del descontent social per atiar la confrontació resulta inacceptable.

“

Les entitats socials volem ser aliades en la defensa i l'impuls de polítiques socials que garanteixin el reconeixement i la garantia d'una vida digna per a qualsevol persona.

Mariona Puigdemívol, directora d'ECAS

ELECCIONS GENERALS DE JULIOL DEL 2023

Acció destacada

Llancem la **campanya mediàtica i de xarxes socials** «Que no t'enganyin! Això va de Drets Humans» per combatre els discursos d'odi i desmentir els rumors pejoratius sobre la població migrada. Difonem un vídeo i infografies a partir de dades que rebaten els missatges excloents, juntament amb CONFAVC, Lafede.cat i FICAT.

- En el vídeo hi participen **personalitats destacades** com el periodista Jordi Évole o l'actriu Laia Manzanares.

Acció destacada

ELECCIONS MUNICIPALS DE MAIG DEL 2023

Dins del cicle «Els dilluns del drets humans», **coorganitzem el debat electoral** «Polítiques públiques per a una agenda social a Barcelona» amb Justícia i Pau, Cristianisme i Justícia, Mans Unides, Càritas, Migrastudium i Lafede.cat.

➤ Hi assisteixen una seixantena de persones de manera presencial.

Impulsem la campanya pel dret al padró en aliança amb FICAT, la Coordinadora Obriem Fronteres, el Fòrum de Síndics Locals, CONFAVC, Lafede.cat i MUET. Denunciem que almenys una trentena de municipis a Catalunya vulneren el dret i l'obligació d'empadronar totes les persones que viuen en un municipi.

I també...

Organitzem el debat electoral «L'agenda social a debat. Què faran els partits catalans en defensa dels drets socials?» amb les forces parlamentàries catalanes amb presència al Congrés dels Diputats.

Publiquem i enviem a tots els partits polítics catalans el document «Reflexions des de l'àmbit social per la cohesió i la garantia de drets».

Inserció sociolaboral

L'accés a una feina digna és un dret bàsic i fonamental. No obstant això, en el model socioeconòmic actual, la precarietat laboral s'ha normalitzat i generalitzat i, fins i tot, moltes persones que tenen feina viuen en el llindar de la pobresa perquè no poden fer front a les despeses del dia a dia, agreujades per la imparable pujada de preus durant l'any 2023. Per tot plegat, des d'ECAS impulsam projectes en xarxa i en col·laboració amb l'Administració pública i l'empresa privada, amb l'objectiu de fomentar l'ocupació de qualitat i la millora de l'accés laboral de les persones en situació de vulnerabilitat. La feina, com l'habitatge, és una base imprescindible.

Algunes accions

Despleguem el **programa Làbora a Barcelona**, un projecte de ciutat impulsat per ECAS, FEICAT i Creu Roja, i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, per fomentar l'ocupació i obrir noves oportunitats a persones amb especials dificultats d'accés al mercat laboral.

- Dissenyat i gestionat en col·laboració amb **30 entitats socials** que formen part d'ECAS:
 - 5.106 persones ateses
 - 1.321 persones contractades
 - 70 % dones

Fem propostes de millora de les diferents convocatòries de polítiques actives d'ocupació.

NEXT DIVERSITAT I EMPRESA

Acció destacada

En col·laboració amb PIMEC, impulsem aquest programa pioner, desplegat a tot Catalunya, que té un doble objectiu:

- Sensibilitzar les **petites i mitjanes** empreses perquè incorporin **plans de diversitat** en el seu si i promoguin entorns laborals més inclusius.
- Facilitar **la inserció laboral i la formació** de persones en **situació de vulnerabilitat** gràcies a itineraris individualitzats d'orientació.

El programa ha estat molt ben acollit per part de les empreses. D'altra banda, les **34 entitats socials participants** han tingut un **rol fonamental**, acompanyant les persones usuàries en els seus processos de formació i orientació, guiant les empreses en l'elaboració de plans de diversitat, treballant en xarxa i establint sinergies amb les administracions i els serveis socials dels diferents municipis on s'ha desplegat el programa.

1.669
itineraris
finalitzats

318
insercions
laborals

1.165
plans de
diversitat

2.026
participants

És un programa innovador perquè té en compte les dues parts del mercat laboral: les empreses, amb qui hem treballat perquè entenguin més profundament la realitat de diferents col·lectius en risc d'exclusió, i les persones, amb qui hem desenvolupat itineraris personalitzats per millorar la seva ocupabilitat.

Sarah Berno, tècnica d'orientació de la Fundació Eveho

1

«LA LLAR DE LES ABSÈNCIES»

Una **instal·lació immersiva** per tal de **sensibilitzar** sobre les desigualtats socials i fer arribar les dades dels informes INSOCAT a públics diferents. A més de l'espai expositiu, on es pot comprovar de forma visual tot el que pot arribar a mancar en una llar en situació de pobresa, uns panells participatius permeten al públic enfrontar-se amb **mites recurrents sobre la pobresa** i deixar la seva empremta. Gràcies a un sistema de QR digital, s'imprimeixen **propostes en directe**, com si es tractés d'un manifest improvisat sobre com hauria de ser l'estat del benestar ideal. Durant el 2023, l'exposició ha estat a la **Nau Bostik** i als jardins del **Palau Robert** de Barcelona.

2

20 ANYS D'ECAS: sumant per la justícia social

Celebrem el nostre 20è aniversari en un acte coincidint amb el Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa (17 d'octubre). Ens trobem a la Nau Bostik de Barcelona per **reflexionar sobre l'exclusió social i felicitar-nos amb totes les entitats que formen ECAS pel camí recorregut** fins ara. Com a convidat especial, comptem amb l'escriptor i activista Darren McGarvey.

- A l'acte del 20è aniversari d'ECAS hi participen **prop de 90 entitats sòcies i més de 200 persones**.

3

«COMUNICACIÓ ANTIESTIGMA: MITES I REALITATS»

Organitzem aquesta jornada per aprofundir en els elements que cal tenir presents per parlar sobre l'àmbit penitenciari sense caure en discursos estigmatitzadors. En el marc de la jornada, estrenem el documental «La vida després dels barrots», que presenta els testimonis de quatre persones que han estat vinculades a processos penitenciaris.

FORMACIONS SOBRE IGUALTAT DE TRACTE I NO-DISCRIMINACIÓ

4

Per encàrrec de l'Oficina d'Igualtat de Tracte i No-discriminació, impulsem un **pla pilot** a partir del qual difonem diverses **formacions breus dirigides a entitats socials i personal de l'Administració pública**. El pla compta amb la participació d'entitats sòcies d'ECAS, com la Fundació Secretariado Gitano, ASSÍS Centre d'Acol·lida, Intress i l'Associació de Drets Sexuals i Reproductius.

PROJECTE LLIURES (de pobresa, exclusió i desigualtats)

5

Impulsat per Coop 57, Òmnium Cultural i ECAS des de l'any 2016, es tracta d'un **fons econòmic solidari** que dona suport directe —econòmic, tècnic, social i comunitari— a projectes innovadors i transformadors que treballen arreu del territori a mig termini (entre 3 i 5 anys). L'any 2023 s'impulsen sis iniciatives:

- **El Casal, un espai amb vida de la Cooperativa Alba Jussà (Pallars Jussà)**. Un casal on teixir vincles comunitaris i oferir formació en hostaleria per millorar l'ocupació de persones migrades en situació administrativa irregular.
- **Cuina comunitària de Ca l'Isidret (Barcelona)**. Un espai per fer front a l'emergència alimentària a través d'una cuina i un menjador comunitaris.
- **Els Drets en Ruta de l'Associació Fruita amb justícia social**. Una furgoneta com a punt informatiu i d'assessorament mòbil que recorre el Segrià, la Noguera i l'Urgell per acompanyar persones migrades que treballen al sector agroalimentari.
- **Projecte Ambtu de les associacions Quilòmetre Zero i Grow Walking**. Mentoria social per a l'emancipació de jovent migrant tutelat i extutelat a les Terres de l'Ebre.
- **Nova col·lecció de roba sostenible de Top Manta (Barcelona)**. La cooperativa sorgida de l'autoorganització del col·lectiu dels manters de Barcelona confecciona roba amb principis ètics i presenta nous productes.

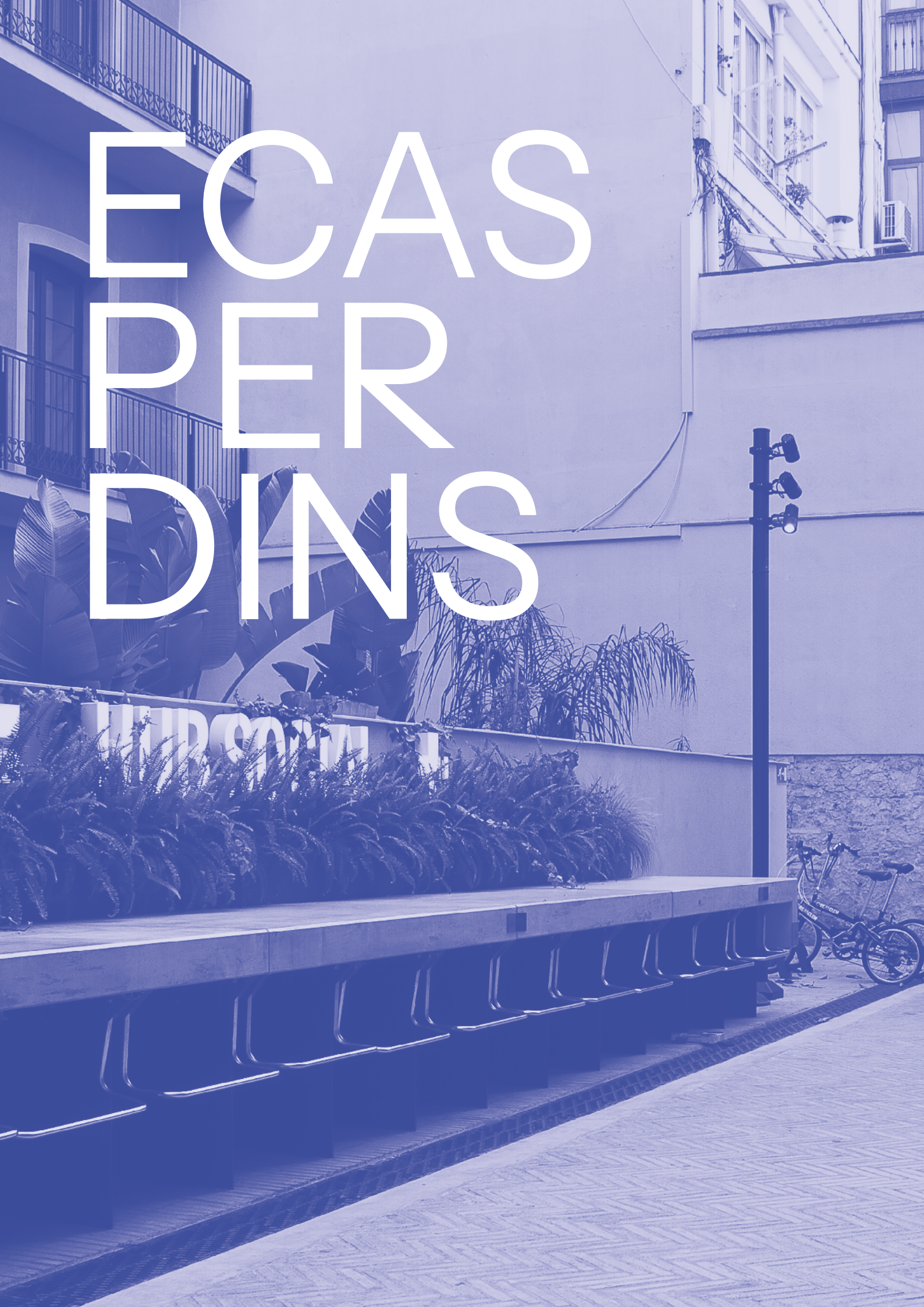
FORMACIONS PER A ENTITATS SÒCIES

6

- **«Com expliquem les dades des de les entitats socials?»**. Oferim una **formació per aprofundir en l'anàlisi dels indicadors socials com a eina d'incidència** i per organitzar el relat des de l'acció social a partir de les dades. Hi participem experts d'ECAS i persones externes vinculades a l'àmbit social.
- **«Què és (i què no) la Renda Bàsica Universal (RBU)?»**. Amb aquesta pregunta engegarem una **nova sessió informativa sobre l'RBU**, un prestació que encara genera malentesos i dubtes. La formació ha estat a **càrrec de David Casassas**, professor de Teoria Social i Política de la UB i referent sobre aquest tema a diversos àmbits. El cicle formatiu sobre l'RBU està adreçat tant a les entitats membres d'ECAS com al públic general.

ECAS PER DINS

Nova junta directiva: consolidem un model de govern més col·legiat

La candidatura d'aquesta junta directiva suposa la culminació d'un procés d'actualització del model de governança d'ECAS que havia començat un any i mig abans i que pretenia definir dinàmiques de presa de decisions més participatives i col·legiades, així com avançar cap a maneres de treball més àgils i adaptades al nou context.

ECAS compta des d'aleshores amb una copresidència a càrrec de Natàlia Valenzuela (Fundació IRES) i Xavier Puig (Associació CEPS Projectes Socials), i amb un equip de presidència integrat per les dues vicepresidències, la tresoreria i la secretaria, que conformen un equip de treball que lidera de manera col·legiada una **junta directiva formada per setze entitats socials més**, cadascuna d'elles amb un encàrrec específic. Totes les persones que formen la junta són **voluntàries** i tenen com a encàrrec aprovar els comptes, les memòries i els plans d'actuació de la federació.

La junta va presentar el **nou pla de mandat 2024-2026**, que incorpora deu línies d'actuació agrupades en **quatre eixos de treball prioritaris**: governança, incidència pública, intervenció social i gestió interna.

Creixem i ens governem d'acord amb els nostres valors —confiança, participació, coherència i corresponsabilitat— i el nostre codi ètic.

Traslladem la nostra seu al Hub Social

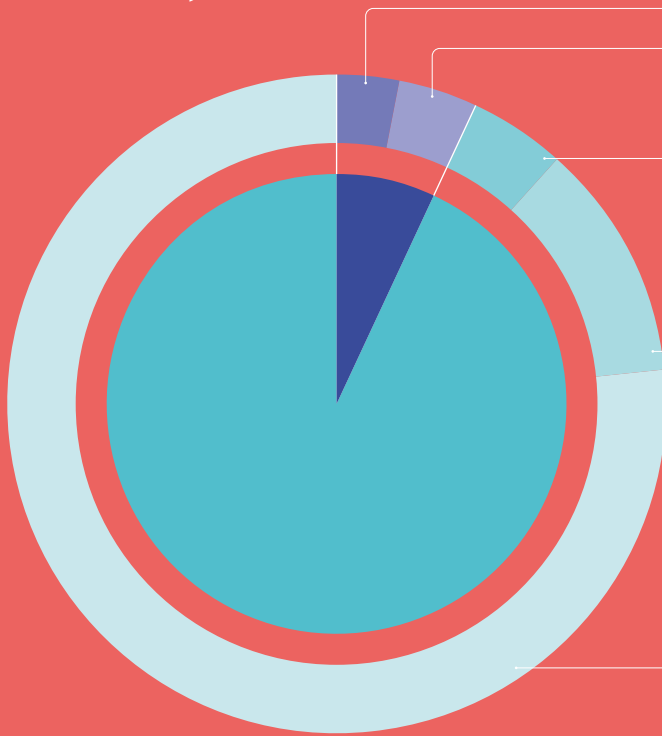
El 2023 ens traslladem al Hub Social, un espai de trobada, cooperació i intercanvi del sector social al centre de Barcelona (carrer de Girona). Aquest canvi és un pas important per la federació, ja que ens permetrà estar en contacte directe i diari amb entitats i organitzacions del tercer sector i, per tant, teixir xarxa de manera més efectiva i àgil. Volem també que l'espai es converteixi en un nou lloc de trobada i treball amb totes les entitats que formen part d'ECAS.

Els comptes clars

El 2023 ha estat un any extraordinari en termes econòmics. Gestionem dos projectes amb fons europeus Next Generation: el projecte Next Diversitat i el projecte Amunt. I seguim impulsant el programa Làbora. El 71 % dels ingressos obtinguts a través d'aquests projectes i programes s'ha transferit a les entitats sòcies d'ECAS responsables de la seva implementació.

El resultat ha estat positiu (22.231,09 €) i es destinarà a fons de reserva per a l'activitat de futurs exercicis.

Total ingressos 4.133.154,63 €

Ingressos per accions d'ECAS
297.012,25 €

132.166,85 €
Aportacions entitats sòcies

164.845,40 €
Subvencions i convenis

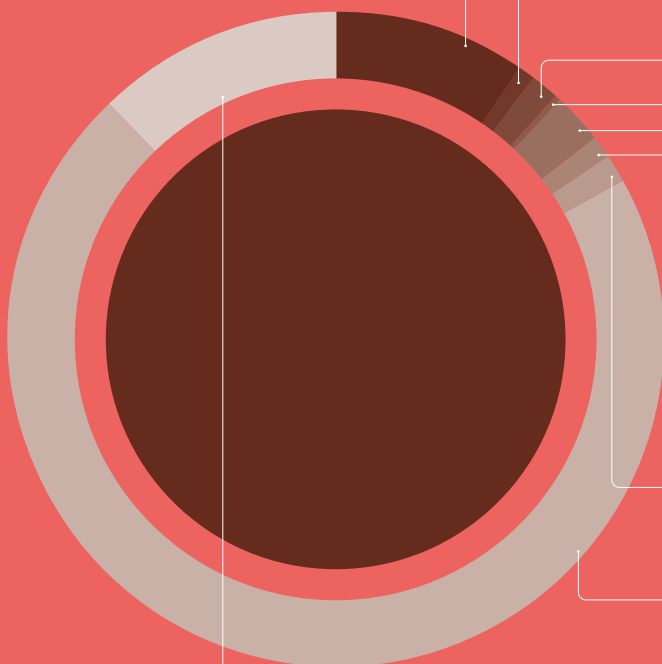
Ingressos per projectes gestionats per entitats sòcies
3.836.142,38 €

189.143,82 €
Projecte Amunt

480.998,56 €
Projecte Next Diversitat i Empresa

3.166.000,00 €
Projecte L'àmbora

Total despeses -4.110.923,54€

-395.440,89
Personal

-37.620,84
Lloguers i subministraments

-52.370,83
Serveis professionals

-14.429,16
Quotes associatives (entitats tercer nivell)

-98.848,72
Accions ECAS (jornades, Insocats, formacions, informes,...)

-48.005,30
Altres despeses (assegurances, bancaries, ajustament IVA,...)

-50.000,00
Provisió de fons

-2.923.132,46
Transferències entitats executores projectes

-491.075,34
Despeses directes gestió projectes d'entitats sòcies

Qui som

Junta directiva

Xavier Puig

Associació CEPS Projectes Socials
— Copresidència

Natàlia Valenzuela

Fundació IRES
— Copresidència

Laura Gómez

Suara Cooperativa
— Vicepresidència

Marta Bàrbara

Fundació Maria Raventós
— Vicepresidència

Marta Cid

Fundació Gentis
— Secretaria

Llorenç González

Associació Iniciatives Solidàries
— Tresoreria

Josep Maria Lluch

Fundació Acollida i Esperança

Ferran Busquets

Arrels Fundació

Rosa Balaguer

Casal dels Infants als barris

Núria Vila

CEPAIM

Alfons J. Santos

Fundació Els Tres Turons

Kautar Loukaini N'Guiri

Fundació Eveho

Esther Sancho

Femarec

David Rodríguez

Fundació Idea

Sònia Moragrega

Fundació Intermèdia

Pilar Núñez

Intress

Fermina Gómez

Associació Provivienda

Toni Garin

Fundació Salut i Comunitat

Teresa Bermúdez

Sant Joan de Déu Serveis Socials

Carme Méndez

Fundació Secretariat Gitano

Sira Vilardell

Fundació Surt Marta

Eugènia González

Víncle, Associació per la Recerca i l'Acció Social

Aquest és l'equip que ha impulsat el dia a dia d'ECAS durant l'any 2023.

Equip tècnic

DIRECTORA GENERAL:
Mariona Puigdemívol

ADJUNT DE DIRECCIÓ:
Mijaíl Acosta

INCIDÈNCIA PÚBLICA:
Agnès Felis

ADMINISTRACIÓ I PROJECTES:
Mónica Rubio

COMUNICACIÓ:
Estefania Bedmar

COMISSIÓ TERRITORIAL DE GIRONA:
Mariona Terradas

Programa Next Diversitat

DIRECCIÓ:
Paula Cusí

COORDINACIÓ OPERATIVA:
Raquel Fernández

COMUNICACIÓ:
Clara Gassiot

COMUNICACIÓ:
Aran Peiruzà

ADMINISTRACIÓ:
Glòria Gratacós

JUSTIFICACIÓ ECONÒMICA:
Hajar Oukhouya

Participació de les entitats

La implicació de les organitzacions que formen part d'ECAS és fonamental. En aquest sentit, comptem amb diferents espais on poder treballar de forma col·laborativa, ja sigui de manera fixa o temporal. En qualsevol cas, les entitats disposen d'un ventall de propostes (vocalies, comissions, grups de treball) per construir, entre totes, les propostes de la federació.

Espais interns de treball al 2023

16
espais de treball

121
entitats implicades

469
persones implicades

La proximitat i l'enfocament comunitari en l'acompanyament directe a persones en risc d'exclusió social són dos dels factors clau en la manera de treballar de les entitats d'acció social que aglutina ECAS.

Som 125 entitats

ACCEM	Associació Espai d'Inclusió i Formació Casc Antic (EICASCANTIC)	Associació Valentes i Acompanyades
Adoratius - SICAR.cat	Associació Esportiva Ciutat Vella (AECV)	Camins. Fundació Social Escola Pia
AFEV Barcelona	Associació Fòrum Dona Activa 2010	Càritas Diocesana de Barcelona
Ajuda en Acció	Associació GATS	Casal dels Infants
Amics del Moviment Quart Món	Associació INTRESS	CEAR Comissió d'Ajuda al Refugiat a Catalunya
Arrels Fundació	Associació In Via	Centre d'Acollida ASSÍS
Associació Alba	Associació L'Esquitx	Centre de Promoció Social Francesc Palau
Associació Alperoverde	Associació Nutrició Sense Fronteres	Centre Sociosanitari Mare de Déu de la Salut
Associació Benestar i Desenvolupament ABD	Associació per la recerca i l'acció social, Vincle	Colectic
Associació Catalana de Dones Directives i Empresàries	Associació per la Salut Familiar i Comunitaria, Ventijol	Coordinadora per a la Inserció Laboral, Anem per feina
Associació Catalana Integració i Desenvolupament Humà acidH	Associació Prohabitatge	Creación Positiva
Associació Catnova	Associació Provivienda	Eines per Tothom
Associació Cedre	Associació Punt de Referència	Factoria F5
Associació Centre de Formació i Prevenció (CFP)	Associació Reintegra	Femarec, SCCL
Associació Centre Educatiu Esclat	Associació Salut i Família	Formació i Treball
Associació CEPS	Associació SaóPrat	Fundació Acció contra el Hambre
Associació Discapacitat Visual Catalunya: B1+B2+B3	Associació Social Andròmines	Fundació Acció Solidària contra l'Atur
Associació Disminuïts Físics d'Osona (ADFO)	Associació de Solidaritat i Ajuda Veinal (ASAV RUBÍ)	Fundació Acollida i Esperança
Associació Educativa Xera	Associació Superació	Fundació Adsis
Associació El Safareig		Fundació Akwaba

Fundació Àmbit Previsió	Fundació Maria Raventós	Fundació Secretariado Gitano
Fundació Ampans	Fundació Mercè Fontanilles	Fundació Servei Gironí de Pedagogia Social (SERGI)
Fundació Antisida Lleida	Fundación Mauricio y Carlota Botton	Fundació Social Sant Ignasi de Loiola Arrels
Fundació APIP - ACAM	Fundació Oscobe	Fundació SURT
Fundació Autònoma Solidària	Fundació Pere Tarrés	Fundació TRESA
Fundació Cassià Just	Fundació Privada Ared	Fundesplai
Fundación Cepaim, Acción integral con Migrantes	Fundació Privada Àuria	Gedi Cooperativa d'Iniciativa Social
Fundació centre Mèdic Psicopedagògic d'Osona	Fundació Privada En Xarxa	Grans Projectes Solidaris
Fundació CHM Salut Mental	Fundació Privada Eveho	Impulsem, S.C.C.L.
Fundació Ciutadania Multicultural Mescladís	Fundació Privada Èxit	Insercoop, S.C.C.L.
Fundació Comtal	Fundació Privada FICAT	Joves per la Igualtat i la Solidaritat (JIS)
Fundació El Llindar	Fundació Privada IDEA	La Merienda
Fundació Els Tres Turons	Fundació Privada Integramenet	L'Associació
Fundació Gentis	Fundació Privada La Salut Alta	Missatgers de la Pau
Fundació Gresol Projecte Home	Fundació Privada Main	Oblatas del Santíssim Redentor
Fundació Impulsa	Fundació Privada Maria Auxiliadora	Plataforma d'Entitats de Roquetes
Fundación Inés Arnaiz	Fundació Privada Marianao	Recursos Educatius per la Infància en Risc (REIR)
Fundació Inicatives Solidàries	Fundació Privada Onada	Salesians Sant Jordi
Fundació Intermedia	Fundació Privada Teresa Gallifa	Sant Joan de Déu Serveis Socials
Fundació IRES	Fundació Quiero Trabajo	Sant Pere Claver Fundació Serveis Socials
Fundació Jubert Figueras	Fundació Resilis	Suara Cooperativa
Fundació La Vinya d'Acció Social	Fundació Salut i Comunitat	
	Fundació Sant Tomàs	

ECAS és membre actiu de:

Organització empresarial de tercer nivell que representa les associacions, cooperatives d'iniciativa social i fundacions que presten serveis socials i d'atenció a les persones a Catalunya.

Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya

Organització de tercer nivell que representa el conjunt de federacions i grans organitzacions del tercer sector social català.

Xarxa europea d'acció social que agrupa entitats i federacions de tot el continent per contruir una Europa més humana i social.

Reptes de futur

Els reptes que l'actual context demana poden semblar, a vegades, aclaparadors per a les entitats que treballen a peu de carrer. Estar en contacte diari amb realitats complexes i sovint difícils i, alhora, **donar respostes adequades, només és possible fent xarxa, enfortint col·laboracions**. A ECAS tenim clar el **nostre rol de paraigües i d'articulador** de les entitats sòcies. Per això promovem espais de diàleg i de treball en xarxa, així com de projectes d'intercooperació, oferint aixopluc tant en l'àmbit intern com en l'àmbit extern, en la relació amb les administracions i altres agents socials.

En aquests moments d'incertesa i polarització, **seguim apostant per fer difusió i incidència perquè el sistema de garantia d'ingressos avanci cap a una resposta més justa** i transformadora. Tenim per davant el seguiment parlamentari i governamental de la Renda Garantida de Ciutadania i el traspàs de l'Ingrés Mínim Vital, així com l'impuls de noves polítiques com una Renda Bàsica Universal.

Tenim clar que **l'habitatge és un tema clau en la lluita contra la pobresa i l'exclusió social**. El salt cap a una societat menys desigual i estable passa, en bona part, perquè s'adoptin mesures que assegurin una llar digna per a tothom i, en concret, per a les persones en situació de vulnerabilitat. Seguirem aportant propostes i exigint a les institucions implicació més enllà de les paraules. Posar en marxa **l'estratègia d'abordatge del sensellarisme** és, en aquest sentit, una altra de les accions on tindrem posats els ulls, **sense deixar de banda l'impuls de projectes en xarxa, ja sigui en l'àmbit de la inserció sociolaboral** (Làbora, Diversitat i Empresa) o de la lluita contra les desigualtats socials (Lliures). **Garantir el dret a l'empadronament** a tots els municipis continuarà dins de la nostra agenda.

I, per descomptat, seguirem atenent l'entrada i **l'acollida de noves entitats socials a la federació**. **Continuarem fent d'altaveu en defensa dels drets socials** i seguirem representant les entitats a través de la participació activa en diversos espais institucionals. Tenim molts reptes per endavant, però els entomem amb ganes i energia. Som una federació d'entitats i això vol dir que som moltes persones treballant per aconseguir una societat més justa i igualitària.

Redacció, edició i coordinació

ECAS. Entitats Catalanes d'Acció Social
Eva Moure

Disseny i maquetació

Manera Estudi

Fotografies

ECAS. Entitats Catalanes d'acció Social
La Sembra – agència de comunicació social

Impressió

Solucions Gràfiques Xeix

Imprès amb paper 100 % reciclat

El projecte Next Diversitat i Empresa ha estat possible gràcies al suport de:

Entitats Catalanes
d'Acció Social

Hub Social

C/ Girona 34, Interior
08010 Barcelona
932 955 946

ecas@acciosocial.org
www.acciosocial.org

X: @ecasacciosocial
in: @ECAS (Entitats
Catalanes d'Acció Social)